

CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI AL REPUBLICII MOLDOVA
DIRECȚIA CONTROL SERVICII MEDIA AUDIOVIZUALE
RAPORT DE CONTROL

„TVR Moldova”

I. ALEGERI LOCALE GENERALE DIN 05 NOIEMBRIE 2023

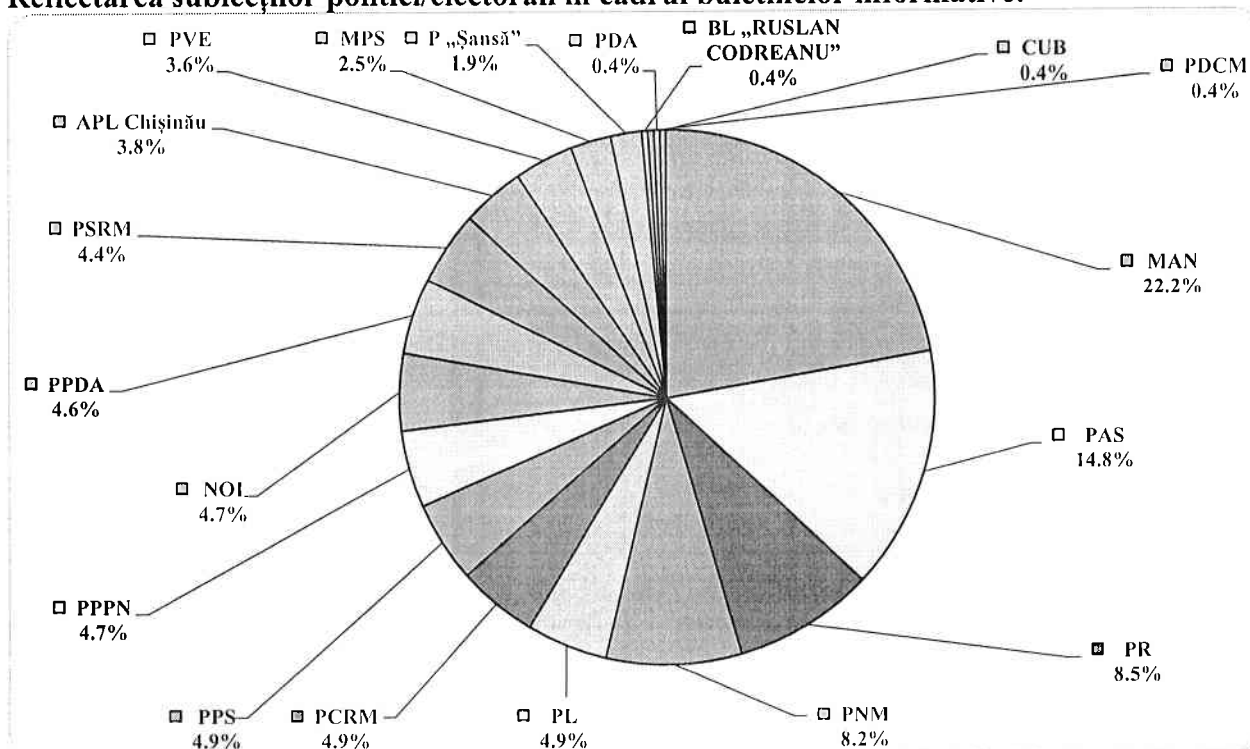
Prin Decizia nr. 305 din 29 septembrie 2023, Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova (în continuare – CA) a dispus controlul privind respectarea prevederilor art. 89 și 90 din Codul electoral, vizând reflectarea alegerilor în mass-media, de către serviciile media audiovizuale de televiziune și radiodifuziune sonoră ale căror declarații privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023 au fost aprobate de CA. În cadrul controlului a fost supus verificării principalul buletin de știri al zilei din prime-time-ul de seară pentru perioada 09 - 15 octombrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. 75 alin. (4) lit. a) și art. 83 alin. (3) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, art. 90 alin. (15) și (16) din Codul electoral nr. 325/2022, CA a efectuat controlul serviciului media audiovizual de televiziune „TVR Moldova”, la capitolul respectării prevederilor art. 89 și 90 din Codul electoral, în baza înregistrărilor captate de la un operator IPTV (Moldtelecom) și stocate pe serverul CA.

În perioada 09 - 15 octombrie 2023, serviciul media audiovizual de televiziune „TVR Moldova”, a difuzat, în buletinele de știri de la ora 18:00 (limba de difuzare: română), 25 știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 18 subiecți politici/electorali (partide), 16 concurenți electorali, dintre care 1 subiect a reflectat și activitatea Administrației Publice Chișinău.

1.1. Subiecți politici/electorali

Reflectarea subiecților politici/electorali în cadrul buletinelor informative:

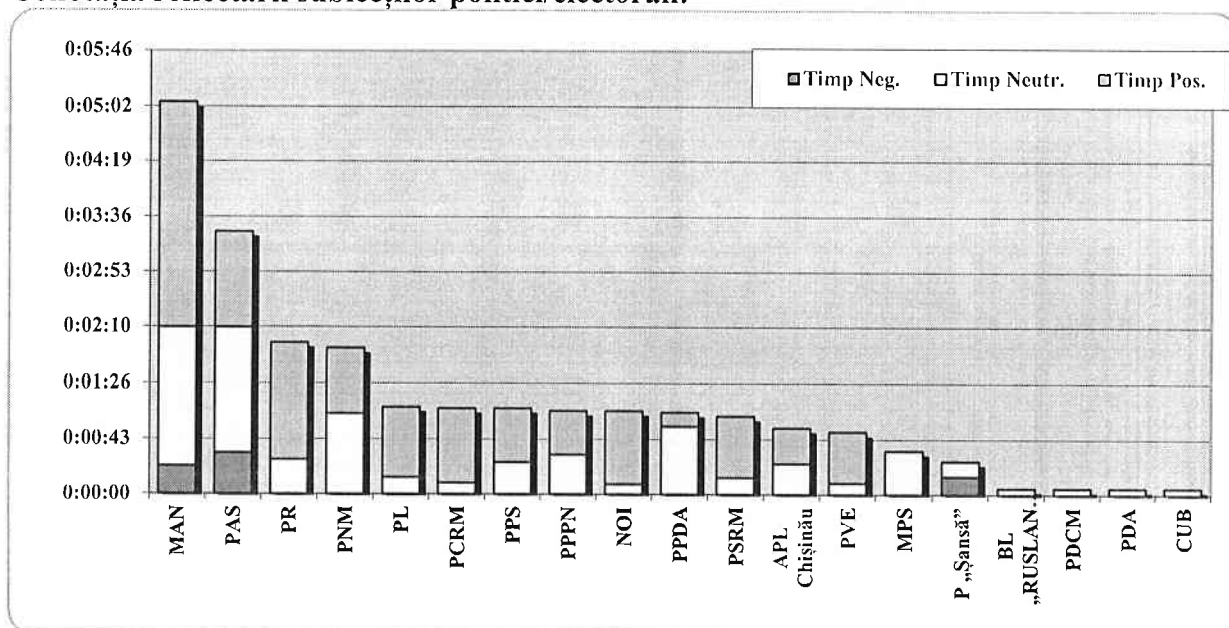

Detaliere:

Nr.	Subiecți politici/electorali	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	Mișcarea Alternativă Națională (MAN)	05 min. 06 sec.	02 min. 57 sec.	01 min. 47 sec.	22 sec.
2.	Partidul Acțiune și Solidaritate (PAS)	03 min. 24 sec.	01 min. 15 sec.	01 min. 37 sec.	32 sec.
3.	Partidul Renaștere (PR)	01 min. 57 sec.	01 min. 30 sec.	27 sec.	0 sec.
4.	Partidul Național Moldovenesc (PNM)	01 min. 53 sec.	50 sec.	01 min. 03 sec.	0 sec.
5.	Partidul Liberal (PL)	01 min. 08 sec.	55 sec.	13 sec.	0 sec.
6.	Partidul Comuniștilor din Republica Moldova (PCRM)	01 min. 07 sec.	58 sec.	09 sec.	0 sec.
7.	Partidul Schimbării (PPS)	01 min. 07 sec.	42 sec.	25 sec.	0 sec.
8.	Partidul Nostru (PPP)	01 min. 05 sec.	34 sec.	31 sec.	0 sec.
9.	Partidul „Noua Opțiune Istorică” (NOI)	01 min. 05 sec.	57 sec.	08 sec.	0 sec.
10.	Platforma Demnitate și Adevăr (PPDA)	01 min. 04 sec.	11 sec.	53 sec.	0 sec.
11.	Partidul Socialiștilor din Republica Moldova (PSRM)	01 min. 01 sec.	48 sec.	13 sec.	0 sec.
12.	APL Chișinău	52 sec.	28 sec.	24 sec.	0 sec.
13.	Partidul Verde Ecologist (PVE)	49 sec.	40 sec.	09 sec.	0 sec.
14.	Mișcarea Profesioniștilor „Speranța – Надежда (MPS)	34 sec.	0 sec.	34 sec.	0 sec.
15.	Partidul Șansă (P „Șansă”)	26 sec.	0 sec.	12 sec.	14 sec.
16.	Blocul Ruslan Codreanu (BL „RUSLAN CODREANU”)	05 sec.	0 sec.	05 sec.	0 sec.
17.	Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei (PDCM)	05 sec.	0 sec.	05 sec.	0 sec.
18.	Partidul „Democrația Acasă” (PDA)	05 sec.	0 sec.	05 sec.	0 sec.
19.	Coaliția pentru Unitate și Bunăstare (CUB)	05 sec.	0 sec.	05 sec.	0 sec.

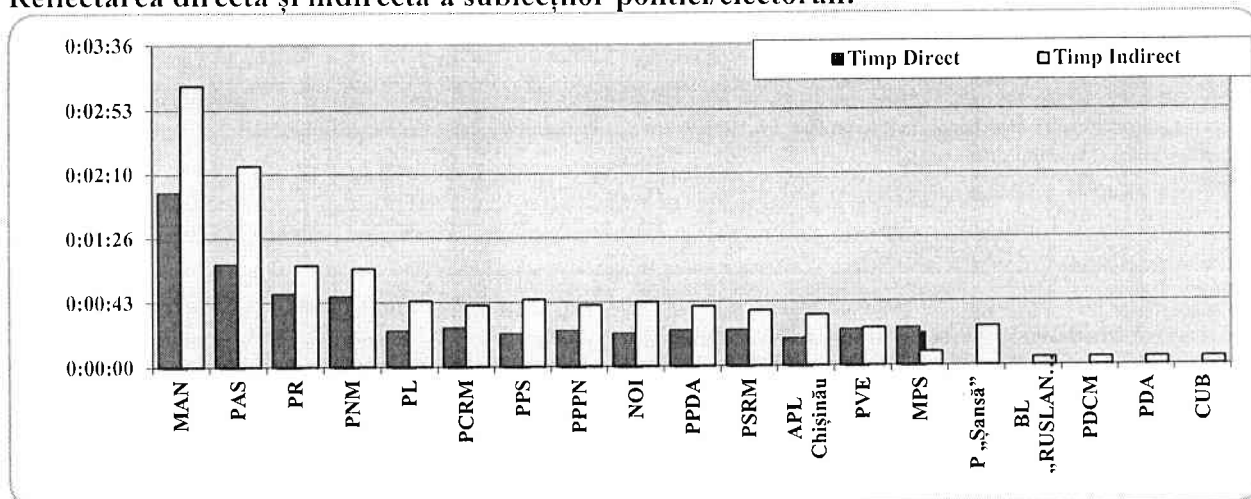
Volumul total de timp acordat subiecților politici/electorali a constituit 21 min. 53 sec., dintre care de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat MAN – 22,2% (05 min. 06 sec.), iar CUB, PDA, PDCM și BL „RUSLAN CODREANU” le-au revenit cea mai mică pondere de mediatizare – 0,4% (05 sec.).

Conotația reflectării subiecților politici/electorali:

Conotația reflectării subiecților politici/electorali în cadrul buletinelor de știri a fost într-o tonalitate neutră, cu excepția subiectului P „Șansă”, care a fost mediatizat neutru și negativ, PAS și MAN reflectați neutru, pozitiv și negativ. Conotațiile negative pentru P „Șansă” se datorează subiecților care au vizat presupusa finanțare ilegală și afilierea acestui partid la fostul Partid Politic „ȘOR” declarat neconstituțional. Conotațiile negative pentru subiecții PAS și MAN au fost atribuite în legătură cu reportajul difuzat pe 13 octombrie cu genericul „Ion Ceban acuză PAS de intimidarea unui candidat MAN”, unde au avut loc schimburi de replici și acuzații între partidele politice MAN și PAS. Conotațiile pozitive pentru subiecții politici/electorali se explică prin difuzarea știrilor cu prezentarea programelor electorale și promisiunilor din partea partidelor politice.

Reflectarea directă și indirectă a subiecților politici/electorali:

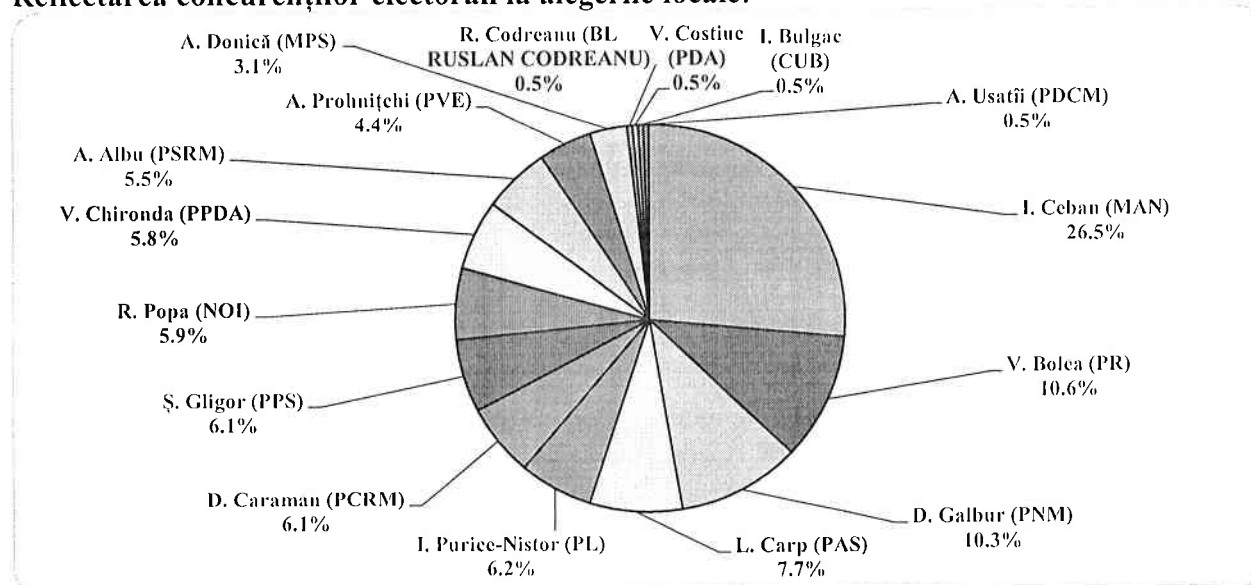

Subiecții politici/electorali P „Șansă”, BL „RUSLAN CODREANU”, PDCM, PDA, CUB au avut parte de intervenții indirecte, iar ceilalți subiecți au beneficiat atât de apariții directe, cât și de intervenții indirecte.

1.2. Concurenți electorali

În cadrul buletinelor de știri, au fost reflectați 16 concurenți electorali pentru funcția de Primar al mun. Chișinău.

Reflectarea concurenților electorali la alegerile locale:

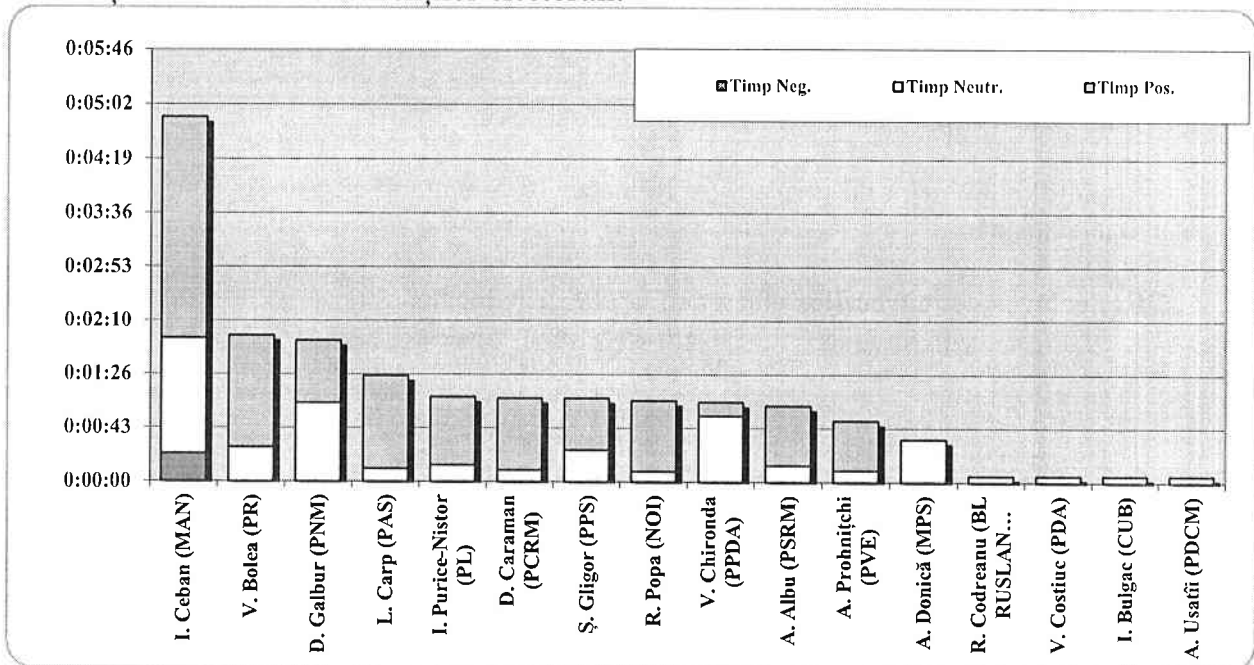

Detaliere:

Nr.	Concurenți electorali	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	I. Ceban (MAN)	04 min. 52 sec.	02 min. 57 sec.	01 min. 33 sec.	22 sec.
2.	V. Bolea (PR)	01 min. 57 sec.	01 min. 30 sec.	27 sec.	0 sec.
3.	D. Galbur (PNM)	01 min. 53 sec.	50 sec.	01 min. 03 sec.	0 sec.
4.	L. Carp (PAS)	01 min. 25 sec.	01 min. 15 sec.	10 sec.	0 sec.
5.	I. Purice-Nistor (PL)	01 min. 08 sec.	55 sec.	13 sec.	0 sec.
6.	D. Caraman (PCRM)	01 min. 07 sec.	58 sec.	09 sec.	0 sec.
7.	Ș. Gligor (PPS)	01 min. 07 sec.	42 sec.	25 sec.	0 sec.
8.	R. Popa (NOI)	01 min. 05 sec.	57 sec.	08 sec.	0 sec.
9.	V. Chironda (PPDA)	01 min. 04 sec.	11 sec.	53 sec.	0 sec.
10.	A. Albu (PSRM)	01 min. 01 sec.	48 sec.	13 sec.	0 sec.
11.	A. Prohnițchi (PVE)	49 sec.	40 sec.	09 sec.	0 sec.
12.	A. Donică (MPS)	34 sec.	0 sec.	34 sec.	0 sec.
13.	R. Codreanu (BL „RUSLAN CODREANU”)	05 sec.	0 sec.	0 sec.	05 sec.
14.	V. Costiuc (PDA)	05 sec.	0 sec.	0 sec.	05 sec.
15.	I. Bulgac (CUB)	05 sec.	0 sec.	0 sec.	05 sec.
16.	A. Usatfi (PDCM)	05 sec.	0 sec.	0 sec.	05 sec.

Volumul total de timp acordat concurenților electorali a constituit 18 min. 22 sec. Datele diagramei în coraport cu detalierea timpului alocat concurenților electorali atestă că de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat concurentul electoral I. Ceban (MAN) – cu 26,5% (04 min. 52 sec.), iar de cea mai mică pondere de mediatizare au beneficiat concurenții electorali: R. Codreanu (BL „RUSLAN CODREANU”), V. Costiuc (PDA), I. Bulgac (CUB) și A. Usatfi (PDCM) cu 0,5% (05 sec.).

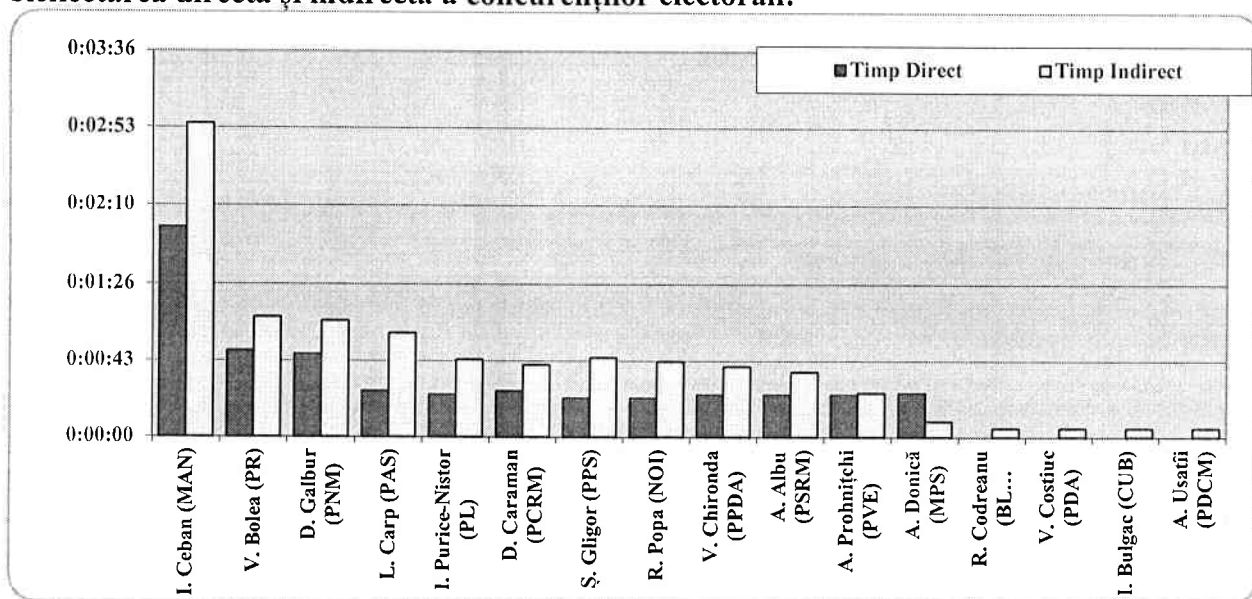
Conotația reflectării concurenților electorali:

Conotația reflectării celor 16 concurenți electorali a fost într-o tonalitate neutră, pozitivă și negativă. A. Donică (MPS), R. Codreanu (BL „RUSLAN CODREANU”), V. Costiuc (PDA), I. Bulgac (CUB) și A. Usatfi (PDCM) au fost reflectați neutru, concurentul electoral I. Ceban (MAN) – neutru, pozitiv și negativ, iar ceilalți concurenți electorali au fost reflectați neutru și pozitiv.

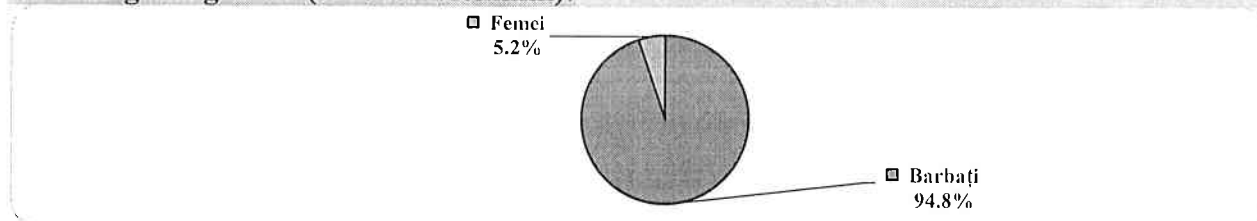
Conotațiile pozitive pentru concurenții electorali se explică prin difuzarea știrilor cu prezentarea programelor electorale și promisiunilor venite din partea acestora.

Reflectarea directă și indirectă a concurenților electorali:

Din cei 16 concurenți electorali reflectați, de apariții indirecte au beneficiat concurenții electorali: R. Codreanu (BL „RUSLAN CODREANU”), V. Costiuc (PDA), I. Bulgac (CUB) și A. Usatfi (PDCM), iar ceilalți concurenți electorali au avut parte atât de apariții directe, cât și de cele indirecte.

1.3 Categoria gender (masculin/feminin):

Datele diagramei atestă o pondere mai mare a bărbaților – 94,8% (20 min. 24 sec.), iar cota femeilor a fost egală cu 5,2% (01 min. 07 sec.).

II. ACCESUL PERSOANELOR CU DEFICIENȚE DE AUZ ȘI VĂZ LA SERVICIILE DE PROGRAME AUDIOVIZUALE CU CARACTER ELECTORAL

Serviciul media de televiziune „TVR Moldova” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz și văz prin interpretarea în limbaj mimico-gestual a buletinelor de știri de la ora 18:00.

Direcția control servicii media audiovizuale

